

SITATELJI! Prosim, pogledajte na številke poleg naslova na dan, ko Vaša naročnina poteče. V teh časih splošnega povišanja cen, potrebuje list Vaše sočlovešanje. Skušajte imeti naravnost plačano.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

Registered as Second Class Matter September 25th 1940 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

No. 84 — Šte. 6300 — VOLUME LII. — LETNIK LII.

NEW YORK, FRIDAY, APRIL 28, 1944 — PETEK, 28. APRILA, 1944

4500 LETAL; 8400 TON BOMB

Zračno bombardiranje pred vpadom je včeraj zopet doseglo svoj višek. Okoli 2,200 težkih in srednjih bombnikov, katere so spremljali in ščitili oblaki napadalnih aeroplanov, je včeraj razbijalo sovražne obrambne postojanke, letališča in železniške proge v severni Franciji. Ti napadi so se pričeli zgodaj zjutraj in so bili končani proti večeru.

United Press poroča, da je v 24 urah, ki so bile končane v četrtek opolnoči, 4500 do 5000 ameriških in angleških bombnikov vseh vrst vrželo nad 8400 ton bomb na razne cilje na evropskem kontinentu.

Friedrichshafen, ki so ga v ponedeljek napadli ameriški težki bombniki, so ga zopet sinoči napadli angleški bombniki. Mesto je napadlo 500 do 750 aeroplanov.

Friedrichshafen, ki leži ob Bodenskem jezeru in je od Londona oddaljen 500 milj, ima tovarne za izdelovanje delov za Dornierjeve aeroplane. Sinočni napad je bil že šesti tekom sedanje vojne.

Radio postaji v Budimpešti in Bratislavi sta naznaili, da so bili sinoči zavezniški aeroplani nad Madžarsko in Čehoslovakijo.

Iz sinočnega napada se ni vrnilo devet ameriških težkih bombnikov in 6 napadalnih aeroplanov ter trije angleški bombniki.

Poročilo pravi, da je bil nemški odpor slab in da je bil napad v splošnem dober.

Včeraj dopoldne je okoli 750 ameriških letelich trdnjav vrželo kakih 2000 ton bomb na nemške utrde ob Atlantiku, nato so se vrnili v Anglijo, zvečer pa so bili zopet nad atlantskim zidom. Drugi bombniki pa so bombardirali letališča pri Nancyju in Toulu ter želez. postajo v Blainville in v Chalons-sur-Marne v vzhodni Franciji.

Jutranji odlet zavezniških bombnikov z angleške obale so gledalci označili za največjega, ki je še kdaj poletel čez preliv. Včerajšnji napadi so po svojem obsegu presegli vse dosedanje napade.

Počenši s 15. aprilom pa do včeraj je okoli 40,000 zavezniških bombnikov vrželo na sovražno ozemlje okoli 60,000 ton bomb.

Včerajšnje bombardiranje je bilo zelo natančno in v splošnem tudi jako učinkovito. Proti velikanskemu številu aeroplanov so Nemci poslali le malo napadalnih aeroplanov, toda njih protizračni ogenj je bil precej hud.

Zelo uspešno sta bili bombardirani železniški postaji v

Samo majhni boji na ruski fronti

Poročilo iz Moskve naznanja, da je vzhodna fronta že šesti dan primeroma mirna. Nemci pa poročajo, da Rusi napadajo v severni Rumunski in ob pobočju Karpatov.

Rusko poročilo zopet pravi, da na fronti ni nikakih važnih prememb. Toda isto poročilo omenja, da so Nemci skušali najti kako slabo točko jugovzhodno od Stanišlava ob vzhodju Karpatov, da pa so v bojih, ki so se vneli, imeli Nemci 400 mrtvih, razbitih pa je bilo 15 tankov in štirje oklopni transporti.

Moskva naznanja, da rdeča armada obstreljuje nemške in rumunske postojanke v obleganem Sevastopolu in poročevalce "Rdeče zvezde" pravi, da sovražnik še vedno drži mrtve ulice in trge, toda sovjetski topovi so dosledili Nemce in Rumunce v njihovih zadnjih skrivališčih.

Nemško poročilo pravi, da so bili okoli Sevastopola samo krajevni spopadi, k tem pa ruski mednarodni informacijski urad po radio dodaja, da se more tridnevna obrambna bitka.

Cambrai in Arras, ki sta poznani imeni iz prve svetovne vojne. Obe postaji sta zelo važni. V Cambraiu se stekajo železniške proge iz Valensienes, Lille in Pariza, železniški promet iz Belgije in Pariza pa teče skozi Arras do pristanišča ob Atlantiku.

V Cambraiu je bila zadeta velika tovarna in zažgani so bili veliki tanki petroleja ter se je dim dvigal 2000 čevljev visoko. V Belgiji so aeroplani tudi sipali bombe na mostove in na trake, ki so po cestah vozili nemško vojaštvo.

Poglavitni cilj včerajšnjih napadov je bil razbiti nemške utrde po Atlantiku in ceste, železnice in letališča v ozadju.

Preko Berna v Švici prihaja poročilo iz Vichyja ali pa iz nemškega vira, ki pravi, da so ameriški ali angleški bombniki v predmestjih Pariza povzročili veliko škodo in da je bilo ubitih najmanj 70 ljudi.

POTOVANJE IZ ANGLIJE PREPOVEDANO

V Angliji je od sinoči opolnoči kakih 45,000,000 ljudi odrezanih od stalega sveta, kajti vsako potovanje iz Anglije v kako tujo deželo je prepovedano.

Anglija je kakor zaklenjena, da noben voham ne more v deželo, ne izven nje. Od polnoči v četrtek pa do časa, ko se bodo zaveznički po svojem vpadu trdno postavili na evropskem kontinentu, ne more nikdo odpotovati iz Anglije, razun v kakem zelo važnem poslanstvu. Iz dežele bodo mogli odpotovati samo najvišji angleški, ameriški in ruski diplomati. Pošiljanje pisem ali poročil po brzojavu ali telefonu je pod najstrožjo cenzuro.

Francoški radio v Alžiru pozivlja francoske delavce, da zastavkajo 1. maja, ki je v Evropi delavski dan. od 11. dopoldne pa do opoldne. Ta stavka naj pomeni pripravo za vpad. Vlada v Vichyju se boji, da bi enournna stavka prvega maja mogoče zavzela prevelik obseg in je zaradi tega razglasila 1. maja za plačan praznik, uradno pa bo delavski praznik obiljan dan prepel.

VODJA JUGOSLOVAN. EDINICE V RUSIJI

Stotnik Prisljin, ki se bori poleg Rdeče armade.

Rumunsko poročilo, ki prihaja iz Bukarešte, pravi, da so Rusi pričeli z novimi napadi severno od Jasija in da se boji nadaljujejo.

URAD ZA TRANSPORTACIJO APELIRA ZA OMEJITEV CIVILNEGA POTOVANJA

Washington, 26. aprila. — Polkovnik J. Monroe Johnson, direktor urada za obrambno transportacijo, je izdal apel, s katerim pravi, naj bi skušalo omejiti potovanje civilnega prebivalstva vsaj za 25%, ker potem bi ne bilo takorekoč nobenega prometnega problema na železnih ter na drugih prevoznih sredstvih.

Johnson je rekel, da imajo sedaj mnogi Amerikanci več denarja v žepih, kot so ga imeli v normalnih časih zato pa tudi več potujejo na obiske, potovanja, itd. Posledica tega je seveda povečani civilni promet na vlakih. Da se to čisto

nepotrebno potovanje okrog po deželi nekoliko omeji, ima ODT (Office of Defense Transportation) namen, da uvede vsaj za poiskus, nekakšno racijoniranje vožnje po vlakih. Vsakdo, ki bo hotel potovati v kak oddaljen kraj, bo moral podpisati izjavo, da je njegovo potovanje v resnici važno in potrebno. Vsi apeli na publiko, naj potuje samo ako je potovanje res potrebno bodisi iz vidika odpočitka, poslovnih čezokov, obiskov, itd., ni doslej imelo posebnega vpliva na ljudi, pravi urad za transportacijo in zato bo treba poiskusiti s kakim novim načinom omejitve.

Armada zasegla Montgomery Ward

tvornice v Chicagu, Illinois

Chicago, Ill. — Zvezna vlada je s pomočjo vojaštva oziroma s 40 člani vojaške policije zasegla tvornice družbe Montgomery Ward v Chicagu.

Predsednik te družbe, ki razpošilja blago največ po pošti, je vztrajal pri svoji odločitvi, da se ne bo pokoril predsednikovemu ukazu v zadevi delavskega spora, ki je nastal radi kontrakta, katerega družba ni hotela obnoviti z unijo, a delavci pa so zastavkali, ker niso hoteli delati brez novega kontrakta.

Predsednik Montgomery Ward družbe, Sewell L. Avery, je dejal, da nima predsednik ali pa War Labor Board pravice, da zaseže tvornice ter obrat in poslovanje te razpošiljalne tvrdke, ker ne spada direktno pod seznam vojnih industrij za katere velja vojni zakon. Zastavkanja in poravnava delavskih sporov potom pogajanja in posredovanja predsednika ter vojnega delavskega urada. Predsednik Roosevelt pa je zaključil, da ta tvrdka spada v seznam vojnih industrij, ker dostavlja orodje, stroje in druge slične potrebščine ameriškim farmerjem.

Iz Washingtona so naznaili, da bodo v soboto v teku raz

govori med družbo in unijo ter vladnimi oblastmi oziroma posredovalci in se bo skušalo do seči sporazum, medtem pa bo tvrdka poslovala in obratovala naprej pod kontrolo armadnega nadzorstva.

Kitajci niso zadovoljni z zavezniško pomočjo

Chungking, 26. aprila. — Kitajska vlada je potom nekaterih svojih uradnikov podala svoje mnenje glede pomoči, ki jo Kitajci deleženi od strani zaveznikov.

Ta pomoč je po oceni kitajske vlade zelo pomanjkljiva ali uradniki pravijo, da se bodo vzlic majhni pomoči od strani svojih zaveznikov borili do kler ne dosežejo znage nad Japonci.

"Doprinos Kitajcev k skupni borbi zaveznikov zasluži več upoštevanja in večje zaupanje pri zaveznikih," je dejal P. H. Chang, svetnik izvršnega vladnega sveta poročevalcem v Chungkingu.

Chang je posebno poudaril, da se je Kitajska dolgo borila sama in brez vsake zunanje pomoči in če bo potreba se bo tudi v bodoče borila dalje brez

Titovi partizani zavzeli Korčulo

London, 27. aprila. — Jugoslovanski partizani so pristali na otoku Korčula in so zavzeli zapadni del otoka, ki je komaj dobro miljo oddaljen od dalmatinske obale ter ga je zato smatrati za odskočno desko v slučaju invazije Balkana.

Pristanišči Blato in Vela Luka sta padli v roke partizanom zaenot z nekaterimi drugimi manjšimi kraji na otoku, kot je to navedlo poročilo iz gl. stana maršala Tita. Nemci, pravi poročilo, so zapustili svoje gorske pozicije na otoku brez boja. Več kot osemsto Nemcev je bilo zajetih in pobitih ter ranjenih.

Vpad na otok je bil podprt po zavezniških edinicah "rangerjev" in "commandos" in je bil izveden manj kot 48 ur potem, ko je bil prirejen sličen napad na otok Mljet, ki leži 20 milj južno od Korčule.

Otok Korčula leži nedaleč od polotoka Peljašaca, kateri se sčez v morje nekako v sredini med Splitom in Dubrovnikom.

Jugoslovansko poročilo pravi, da partizanske pomorske edince nadaljujejo z napadi na druge dalmatinske otoke in vse izgleda, kakor da so pričeli Titovi partizani voditi pravo ofenzivo proti nemškim silam na dalmatinskih otokih.

fenzivo proti nemškim silam na dalmatinskih otokih.

O položaju na otoku Mljetu ni še nadaljnjih poročil, a nemško poročilo včeraj se je glasilo, da so bili "komunisti" počiščeni z otoka po vročih bojih.

Partizani so očitno pristali na Korčuli z morske strani in sicer v smeri od Visa in Mljeta. Na otoku Visu je glavna partizanska baza (Britski radio je poročal, da je angleška RAF vzpostavila svojo prednjo bazo na nekem dalmatinskem otoku.)

Napad na otok Korčulo je podprla tudi zavezniška pomorska sila, kakor je razvidno iz poročila, ki ga je zabeležila ameriška radijska služba za tujezemske oddaje. Vendar podrobnih vesti o zavzetju Korčule še ni, razen označbe, da so boji po vpadu trajali deset ur, nakar so se naciji umaknili, oziroma so bili deloma zajeti in deloma pobiti.

Državno sodišče določilo v prid OPA v zadevi mlečnih cen za državo New York

New York. — Okrožni državni sodnik Stephan W. Brennan je odločil, da se ne smejo uveljaviti cene, katere je določila za mleko pretekli teden država New York v nasprotju s cenami določenimi po administraciji cen.

Cena mleku, katere je določil C. Chester DuMont, državni komisar za poljedelstvo, bi bila stopila v veljavo s prvim majem in sicer najprej v tržnem okrožju Mohawk-Hudson. Za državno ceno je glasovalo 1700 farmerjev in ta cena bi bila 60 centov nad strojno ceno OPA za stot mleka.

Uradniki OPA pravijo, da hočejo na vsak način preprečiti poiskus newyorških farmerjev in poljedelskega oddelka, da prelomijo pravila administracije cen. Ako se to dovoli in dopusti v državi New York, kjer se proizvaja ogromne količine mleka, tedaj se bo razpredlo preko mej države New York in stabilizacija cen bo postala potem kmalu neefektivna v splošnem.

Poljski katoliški duhovnik šel v Moskvo

Moskva, 27. aprila. — Rev. Stanislaus Orlemanski, katoliški duhoven iz Springfielda, Mass., je prišel v Moskvo, kot tudi znani profesor Oscar Lange iz Chicaga.

Orlemanski je prvi rimsko-katoliški duhoven, ki je prestopil meje Sovjetske unije na povabilo Sovjetske vlade same iz leta 1934. Star je 54 let in je predsednik Kosciuszko lige v Ameriki, katero je on organiziral v svrhu zbiranja pomoči za Poljsko.

Profesor Lange, ki je nameščen na univerzi v Chicagu, je bil rojen na Poljskem in je star štirideset let. On bo obiskal edince poljske armade na Ruskem z namenom, da dobi svoje lastne vtise o ciljih in namelih te poljske vojaške sile na ruskih tleh. Tudi njega je povabila sovjetska vlada, da pride na obisk. Znano pa ni če sta z duhovnom Orlemanskim skupaj potovala v Sovjetsko unijo.

V Washingtonu je obisk katoliškega duhovnika poljske narodnosti v Moskvi zelo vznemiril nekatere elemente posebnosti, ker je znano, da Orlemanski goji pro-sovjetske simpatije. Nekateri katoliški viri so takoj zavreli, da je Orlemanski preveč naklonjen ruskemu načinu socialnega sistema.

Katoliški diplomatski in drugi zainteresirani krogi se zdaj tudi vprašujejo med seboj zakaj je bil izbran po Sovjetih baš Rev. Orlemanski in z njim profesor Lange. Odgovore si dajejo sami in pravijo, da hočejo Sovjeti najbrž vplivati na obadva obiskovalca tako, da

BOJI NA NOVI GUINEJI

Ameriška infanterija iz Tahamara in Humboldt zaliva je strla japonski odpor ter je v četrtek zavzela veliko letališče pri Hollandiji ter je s tem končala kampanjo, ki se je pričela pred šestimi dnevi, ko se je izkrcala ameriška armada. Amerikanci se že dobro poslužujejo letališča v Hollandiji, kakor tudi drugih letališč in en sam bombnik je razbil 10 japonskih ladij z vojniki, je potopil dva majhna tovorna parnika in poleg tega izstrelil en dvomotorni japonski bombnik.

General MacArthur je sporočil, da se more kampanja za Hollandijo smatrati za končano. Amerikanci imajo sedaj v rokah tri velika letališča: Sentani, Cyclops in Hollandia kakor tudi pristanišče in general MacArthur ima sedaj odprto pot za ofenzivo proti Filipinom.

Nemški padalci pri Anziu

Zavezniški glavni stan v Napolju naznanja, da so bili v boju pri Anziu poslani v boj nemški padalci, da vstavijo vedno močnejši zavezniški pritisk.

Nemški "zeleni hudiči", ki pripadajo padalnim četam, so se dosedaj borili pri Cassinu proti zavezniški peti armadi in proti Kanačanom v angleški osmi armadi ob Jadrannu.

MacArthur in Nimitz na konferenci

V glavnem stanu generala MacArthurja na Novi Guineji in v Pearl Harborju, glavnem stanu admirala Nimitza, je bilo istočasno objavljeno poročilo, da sta se oba poveljnika na Pacifiku sestala v glavnem stanu generala MacArthurja na Novi Guineji in da sta izdelala načrt za kampanjo proti Japoncem.

Značilno je, da ima Rev. Orlemanski še tri brate duhovne, kar znači, da prihaja iz zelo verne rodbine, kar je ob priliki govora, ki ga je imel pred časom v Town Halli v New Yorku, tudi sam poudaril.

Znižano število točk za presno maslo

Presno maslo, za katero je bilo treba dozdaj odšteti 16 točk iz racijske knjižice, se bo dobilo od prihodnje nedelje naprej za 12 točk funt. Tudi margarina ali nadomestno maslo bo znižano od štirih točk za funt na dve.

PODPRIJTE NAPAD — KUPITE EN 'EXTRA' BOND

"GLAS NARODA"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by Slovene Publishing Company, (A Corporation)
Frank Sauer, President; Ignaz Hude, Treasurer; Joseph Lupsha, Sec.
Place of business of this corporation and addresses of above officers:
216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.

51st Year

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays
and Holidays.
Subscription Yearly \$7. Advertisement on Agreement.

KA ORLO LITVO VELJA LIST ZA ZDRUŽENE DRŽAVE IN KANADO:
\$7.—; ZA POL LETA \$3.50; ZA ČETRT LETA \$2.—.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno sobot, nedelj in praznikov.
"GLAS NARODA", 216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.
Telephone: CHelsea 8-1943

LIBERTY LADJE

Ko se je pričela vojna, Amerika ni bila na njo pripravljena in ker je od bojišč ločena z velikimi oceani, je za prevoz svojega vojaštva in vojnega materiala potrebovala mnogo ladij, katerih pa ni imela. Amerika pa ima za vsako stvar, ki jo je treba napraviti, dovolj vsakega materiala in je izdelala natančne načrte za grajenje ladij.

Medtem ko so v mimnem času kako ladjo gradili, posebno če je bila velika, po več let, jih gradijo z veliko naglico, tako da je ladja zgrajena v nekaj dneh. Te ladje, ki so večinoma namenjene za prevoz vojnega materiala, pa tudi vojaštva, imenujejo Liberty ships, katere gradijo v posameznih delih, ki jih nato skupaj zvirajo in sestavijo ladjo.

Sem pa tam pa smo zadnje čase slišali, da se je kaka taka ladja na morju razkrala na dvoje, pa večinoma je vsaka polovica ostala toliko časa na površju, da se je moglo rešiti moštvo in mogli so tudi rešiti blago. Kaka ladja pa se je tudi potopila.

Prejšnji teden je bilo poročano, da se je taka ladja po imenu John Straub razkrala na dvoje v vodah blizu Aljaski in da se je potopila, z njo pa je tudi utonilo 55 mornarjev.

Do sedaj se je v teku enega leta potopilo 8 takih ladij. Šest se jih je potopilo od marca lanskega leta pa do februarja letošnjega leta. Mornariška komisija še ni naznanila sedme potopljene ladje, toda kanadski mornariški urad je naznanil, da se je ena taka ladja v velikem viharju na Atlantiku razkrala na dvoje, da pa je bil ves njen tovor rešen. Ta ladja je bila dograjena v februarju lanskega leta in je bila v službi 13 mesecev. Ladja John Straub je bila v službi samo štiri mesece in je bila na svoji tretji vožnji, ko je na njej nastala eksplozija in se je potopila.

Liberty ladje gradijo v 15 ameriških ladjedelnicah širom Združenih držav. Ko so pričela prihajati poročila, da se je kaka taka ladja potopila, se je za to pričel zanimati kongres, kajti prej so gradili ladje, ki so vozile po več desetletij, sedaj pa se potope, ko napravijo le nekaj voženj.

Tako je bil v Washingtonu v januarju postavljen Trumanov odbor, čegar naloga je dognati, kaj je vzrok, da se toliko Liberty ladij potopi.

Trumanov odbor ima že cele kope listin s poročili o preiskavih, toda preiskava še ni končana in bo vzelo še najmanj en mesec, da bo odbor objavil, kar je našel.

Do sedaj pa je preiskava Trumanovega odbora dognala naslednje:

Na vsaki izmed 33 Liberty ladij je nastala kaka večja poškodba, ali razpoka, ki lahko povzroči, da se ladja potopi. V resnici pa je bila izmed 250 ladij izgrajenih samo še ena.

Izmed vsakih 15 ladij je dobila ena ladja kake manjše poškodbe, ki niso nevarne in jih je primeroma lahko popraviti. Od vsakih osem ladij pa je po ena dobila kako poškodbo, četudi majhno.

Do prvega februarja so bile izgube naslednje:

Izgrajenih 6; močno poškodovanih 56; manj poškodovanih 126; manjše razpoke 46; skupaj 234.

Teh 234 ladij predstavlja 12.21 odstotkov med 1900 Liberty ladjami, ki so bile zgrajene v zadnjih 27 mesecih.

Ameriški mornariški urad je s svojo preiskavo dognal, da so na mnogih ladjah nastale poškodbe na istem mestu, kar dokazuje, da so bile zgrajene po napakanih načrtih. Vsled tega so bili načrti sešasoma mnogo izboljšani.

Po dosedanjih dognanjih je razdobje med časom, ko je bila ladja dograjena in med časom, ko je dobila kako poškodbo, znašalo povprečno sedem in pol meseca. In sedaj je poteklo ravno sedem in pol meseca, ko so bili načrti zopet prenovljeni in Trumanov odbor je prepričan, da bodo ladje, ki bodo zgrajene po novem načrtu, mnogo bolj varne.

Na ladji John Straub je nastala eksplozija in Trumanov odbor je mnenja, da je prišla voda do kotlov, ki so se zato razleteli. Tedaj je še vedno kak večji požarek v zgradbi. Po tej nesreči bodo inženirji še bolj previdni in bodo gradili bolj varne ladje in še posebno za prevoz vojaštva.

V sedanjem času je treba kar najhitreje graditi ladje, toda njih zanesljivost in varnost mora biti zagotovljena, kajti naši mornarji so neustrašeni in se ne boje ničesar drugega, kot če bi se ladja zlomila pod njihovimi nogami.

GOVOR MARŠALA TITA NA II. ZASEDANJU AVNOJA V JAJCU

Razvoj osvobodilne borbe jugo slovenskega ljudstva v zvezi z mednarodnimi dogodki.

(Konec.)

Sedaj se nekoliko besedi o naši slavni osvobodilni vojski. Smelo lahko trdimo, da je ustanovitev narodne vojske pod takimi razmerami kakor je bila ustanovljena mala, edinstven primer v zgodovini. Iz gorekih partizanskih oddelkov, brez tvornice orožja in municije, brez skladišč in raznih rezervnih vojniš potrebnih, brez kakršne koli pomoči od katerekoli strani, je bila ustanovljena armada, ki je štela skoraj četrt milijona moških in sicer ne v mirnem času, temveč v dobi najstrašnejše in najbolj krvave borbe, kar so jih jugoslovanski narodi kdaj doživeli. To je pridobitev, s katero se jugoslovanski narodi lahko pohvalijo in na katero bodo lahko ponosni še njihovi kasni potomci. (Burno dobravljanje.)

Ustanavljanje naše narodno osvobodilne vojske in to pod takimi razmerami, je bila težka stvar. Nismo imeli vojniš akademij, nismo imeli oficirskih čet. Tvorili in porajali so se v teku borbe same. Vrhovni štab Narodno osvobodilne vojske in partizanskih oddelkov Jugoslavije je izdal 1. maja 1943 ukaz o vpeljavi častniških in podčastniških činov v naši Narodno osvobodilni vojski. (Ploskanje.) Kmetje in delavci, dijaki in ostala narodna inteligencija, ki so rasli in se razvijali v narodno osvobodilni vojni, so postali častniki naše narodne armade. To so najboljši sinovi našega naroda, ki so jih povzdignili borci sami iz svoje srede. Na take svoje častnike in podčastnike so lahko ponosni vsi narodi Jugoslavije. Treba je pripomniti, da so vsi oni častniki jugoslovanske bivše armade, ki so stopili v naše vrste takoj spočetka, čeprav v malem številu, zavzeli dostojno mesto v naši armadi. Razume se, da bi bilo to število mnogo večje, če bi ne bilo toliko jugoslovanskih častnikov padlo v ujetništvo Nemcev in se ne morejo udeleževati narodno osvobodilnih bojev. Vrhovni štab je imenoval in povišal preko 5000 častnikov. In jaz prosim v imenu vrhovnega štaba Narodno osvobodilne vojske in partizanskih oddelkov Jugoslavije, Visoko narodno predstavništvo, da potrdi dekret z dne 1. maja 1943 in dekret z dne 1. novembra 1943 o imenovanju in napredovanju častnikov Narodno osvobodilne vojske Jugoslavije. (Burno dobravljanje. Klici: "Tako je!")

Vrhovni štab Narodno osvobodilne vojske in partizanskih oddelkov Jugoslavije je izdal dekret o uvedbi odlikovanj in sicer: 1. odlikovanje narodnega junaka; 2. odlikovanje partizanske zvezde tretje stopnje; 3. odlikovanje partizanske zvezde tretje stopnje; 4. odlikovanje narodnega osvoboditelja; 5. odlikovanje za hrabrost; 7. medalja za hrabrost; 7. odlikovanje bratstva in edinstva. Prosim visoko narodno predstavništvo, da potrdi ta dekret vrhovnega štaba o uvedbi odlikovanj v Narodno osvobodilni vojski od 15. avgusta 1943. (Ploskanje.)

Organizacija naše narodno osvobodilne vojske še ni končana. Do danes smo formirali osem armadnih zborov, ki imajo ves potreben vojaški in politični kader. Toda dotok novih borcev je vsak dan večji. Tvorijo se nove brigade in divizije, tvorijo se bodo novi zbori. Dosedaj se je tvorila naša Narodno osvobodilna vojska v glavnem na prostovoljni podlagi. Od sedaj pa, ko bodo naši narodi imeli svoj izvršni organ, Nacionalni komitej Osvobodjenja Jugoslavije, je dolžnost vsakega izvršnega

poslani zaveznikom gotove zahteve in prošnje, ki pripadajo kompetenci vlade, ako vlada postoji. Vrhovni štab je poslal v Italijo delegacijo za prevzemanje vojnega materiala, zaradi organizacije in sprejemanja naših ujetnikov in internirancev in njihovega povratka v domovino. Dalje vrhovni štab poslal na zavezniški trgovski ladije, ki jih je Italija vzela našemu narodu (Burno dobravljanje.) Načel je tudi vprašanje naših internirancev in ujetnikov. Sprožil je tudi vprašanje glede pošiljanja težkega orožja, tankov in avijonov in drugega, kakor tudi ustanovitve pomorske in avionske baze v Italiji. V zvezi z vsem tem je vrhovni štab Narodno osvobodilne vojske in partizanskih oddelkov Jugoslavije s pristankom angleške vrhovne komande v Kairu, poslal svojo delegacijo, da tam na licu mesta poskuša rešiti vsa ta vprašanja.

Iz vsega tega se vidi, kako je potrebno in nujno formiranje začasne vlade, ki bi mogla večino teh vprašanj rešiti in tudi v inozemstvu nastopati kot edini legitimni in pravi predstavnik ljudstva Jugoslavije.

Vrhovnemu štabu se je posrečilo vzpostaviti kontakt z zavezniki, to je z Anglijo in Ameriko, katerih zastopniki se nahajajo pri nas, medtem ko delamo sedaj za to, da pridejo med nas zastopniki Sovjetske zveze. (Burno dobravljanje in klici: "Živela Sovjetska zveza!") Želja vseh naših narodov, kakor tudi naše vojske je, da se čimprej vzpostavi vez z ono veliko bratsko državo, v katero imajo jugoslovanski narodi največje zaupanje kot v svojega največjega zaveznika.

Borba našega ljudstva in siljajni uspehi, ki jih je doseglo na bojem polju s pomočjo svo je slavne Narodno osvobodilne vojske in partizanskih oddelkov, so nam pridobili pred številnim naprednim svetom velike simpatije, pridobili so nam vse pogoje, da se našim narodni posreči uresničiti svoje težnje — svobodo, resnično demokratično, federativno Jugoslavijo. (Dolgotrajno in burno odbravljanje. Delegati vstajajo. Ovačije tovarišu Tito Klici: "Živel tovariš Tito! Živel naš vodja! Živelo bratstvo vseh narodov Jugoslavije! Živela naša slavna vojska!")

ZJSA

TO JE KNJIGA, KI JO BOSTE RADI
IZROČILI SOSEDU, DA JO PREČITA

THE INCREDIBLE TITO

Man of the Hour

V angleščini izpod peresa slovitega pisatelja

Howard Fast-a

Povest o bojih Jugoslovancev za svobodo, o čemer ni bilo pisano še nikdar poprej.

"Najbolj razburljiva povest
v 27 letih!"

Stane 25c v uradu — 30c po pošti.

Ker je zaloga teh knjižic zelo omejena, je priporočljivo, da pošljete naročilo prej ko morete. K naročilu priložite v dobrem zavitku gotovino oz. znamke (Združenih držav). — Naročite lahko pri:

KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING
COMPANY

216 West 18th Street

New York 11, N. Y.

RAZGLEDNIK

Piše Anna P. Krasna

GLAVO NAJ BI VTAKNILI V PESEK

Vtikanje glave v pesek spriče preteče nevarnosti je v navadi pri nerodnem pticu noju, kakor pravijo taki, ki so si vzeli dovolj časa, da so proučili navade nojeve. Pravijo, da se čuti ta ptica docela varno, ako ima glavo zarito v pesek in ne vidi bližajoče se nevarnosti.

Med nami imamo dobre poznavalce nojevske taktike in ti pridigajo že dolgo in vztrajno, naj bi se tudi mi oprijeli navade vtikanja glave v pesek in to posebno z ozirom na razmere v domovini, kjer se narod bori na življenje in smrt za svoje osvobodjenje in za samoohranilo.

Najglobokeje v pesku bi morala biti zarita glava našega SANS-a. Ta se ne bi smel ozirati na desno ne na levo, da bi ne videl na levi partizanov, a na desni pa izdajnikov in kvizlingov, ki so zavrgli narodno čast v najtežji preiskunji skozi katero se pomika danes naš človek v stari domovini. Taka taktika, pravijo propagatorji nojevske modrosti, bi nas združila vse pod eno streho, da bi kar grlili od medsebojne ljubavi in vzajemnosti... kot smo grlili do danes, ko smo kolikor toliko upoštevali nojevsko taktiko.

Ker pa je, hvala Bogu, med Slovenci v Ameriki še doberštevilo pametnih ljudi, je bila nojevska taktika le malo časa v modi med nami. Kar završalo je enkrat in pesek se je razpršil naokrog, da si je gospoda oči menceval v presenečenju ter buljila v dvignjeno glavo doždevnega priseljskega slovenskega noja v Ameriki.

V tistih dneh je bilo ludo... bile so se ljute bitke — besede seveda — in žrtve so padale kar na debelo na obeh straneh. Iz domovine, tužne reke, s o prihajala strahotna "tajna" poročila o zločinskem slovenskem človeku, ki je padel tako globoko, da je ubijal brata... pa kaj samo ubijal, pekkel in cvrl in na žerjavici ga je obračal in pretikal z vilicami, kakor sam ta rogati. In ta pošast, ki je take ugajala, se je imenovala "partizan"...

No, ko sem prvič imela priložnost čitati o tej poživljeni gr-

lobi, sem takole postrani opazovala gospoda, ki mi je dal čitati grozne "tajnosti", pa sem brala vse maenkrat, kar je bilo zapisano v tistih nemirnih očeh in pa ono na papirju pred menoj... kar sem prebrala je bilo vredno časa, ki sem ga s tem potratila... da, stokrat vredno.

Seveda danes, ko so partizani priznani pri zaveznikih, kot sohoritelji, bi se skoro zdelo, da jim zlobno obrekovanje ne more več škodovati, saj so si sami zgradili v sveta veliko ime in sloves s svojo sijajno in junaško borbo. Zdelo bi se celo, da si gotovi elementi med nami ne bodo upali več gnati starega krika o "zločinskih partizanih in komunistih", ko je vendar jasno, da je bil krik plačen iz ljudskih žuljev.

Ali ljudski žulji so sladek sad za one, ki so se navadili živeti od njih. Radi tega bomo videli še ljute boje za tiste žulje. Še in še se bo tudi poškušalo vplivati na našo javnost, naj vtakne glavo nazaj v pesek. Mahali nam bodo tik pred nosom z ameriško zastavo in nam očitali, da se brigamo samo za tuje dežele, a na našo zlato mamico Ameriko pa pozabljamo. Opominjalo se nas bo direktno in indirektno, da pozabljamo v svoji brigi za stari kraj na naše vrle ameriške fante in dekleta, ki služijo v naših vojnih silah.

Podtikalo se nam bo in se nam že, da smo razbili slovo, ki je vladalo v SANS-u, daj vemo, da te nikdar bilo ni. To kar smo imenovali slovo, je bila na eni strani želja, da se spravi vse pod en klobuk, na drugi pa malec naivna vera in nada, da je mogoče doseči slovo in vzajemnost z načelnimi in idejnimi nasprotniki in če že ne slovo pa vsaj prilično složne kompromise... z glavo v pesku. Po pesku pa naj bi rinili z glavo samo napredno-zavedni elementi okrog SANS-a, ter navedna raja, a gospodje, ki propagirajo nojevsko taktiko, bi pa igrali politiko — pa še kako... politiko, ki naj bi jim zagotovila zopetno oblast in kontrolo nad narodom po končani vojni. Njim ni nič mar žrtv, zanje je glavno, da kar ostane, bo glupo dovolj, da jim dovolj povratek v sedlo. Nam pa je v resnici za narod kot tak in zato bomo še kaj povedali njemu v prid.

POUČNI SPISI

Pohorske poti

Spisal Janko Glaser

Cena 50c

Angleško Slovensko Berilo

(F. J. Kern) — Vesna knjiga

Cena \$2.—

Brezposelnost

Spisal Fran Erjavec

Cena 50c

Problemi sodobne filozofije

Spisal Dr. France Veher

Cena 50c

Mlekarstvo

Spisal Anton Pevc. 8 slik.

168 strani. — Knjiga s slikami je tu farmerje v slovenskem.

Cena 50c

Obrtno knjigovodstvo

268 strani. esena. — Knjiga je namenjena v prvi vrsti za stavbno, učeno in strojno knjižničarstvo ter šolsko.

Cena \$1.—

Knjigarna

Slovenic Publishing Co.

216 W. 18th St., New York 11

OPAZITE! JEM je znano, kako se je vse podražilo, in ravnotako tudi tiskovni papir in druge tiskarske potrebščine. Da si rojaki zagotovijo redno dopolnjevanje lista, lahko gredo upravitelstvu na roke s tem, da imajo vedno, če le mogoče, vnaprej plačano naročnino. ALI NE BI OBNOVLILI SVOJO NAROČNINO ŠE DANES in ne čakajte na opomin, ker s tem prihranite upravitelstvu nepotrebne stroške?

